

[Indenrigs- og boligministeren.]
ningslinie for, hvorledes man skulle strække midlerne.

Groft sagt vil indstillingen være den, at statslåneansøgninger til parcelhuse, som ligger over de grænser, der er nævnt i cirkulæret af 28. november, ikke vil få statslånetilsagn. Hvis vi er i den situation — og jeg mener, at vi er i den —, at vi er nødt til at optræde med den yderste husholderiskhed med statens penge og samfundets kræfter, vil det være rimeligt og forsvarligt at fjerne den del af ansøgningerne, som omfatter huse til en anskaffelsespris for håndværkerudgifternes vedkommende, som ligger så højt, at man ikke kan sige, at det er en samfundsmæssig opgave at udlåne penge i det pågældende hus. Når man betænker, at selv med de forhøjede ydelser er ydelsen for et statslån kun halvdelen af markedsrenten, ja under halvdelen, vil det altså sige, at låner man 30 000 kr. af statens midler ud i et større parcelhus, forærer man den pågældende bygherre ca. 15 000 kr. Når man nu ved, at der blandt de ansøgninger, vi har liggende, er et betydeligt antal, som ligger på nogle og halvtreds, 60—70—80—90 000 kr. i håndværkerudgifter for et enfamilieshus, så tror jeg, at dette høje ting vil være enigt i, at det er nødvendigt, at vi ser nøje til, at statens penge, når de er blevet færre, gives ud, hvor behovet er størst.

De små huse vil ikke blive berørt af denne politik; huse under 50 000 kr. her i København, lidt mindre i købstæderne og endnu mindre på landet vil ikke blive berørt af dette; det er de store huse, det drejer sig om. Jeg siger ikke, at de statslåneansøgninger, der ligger på de store huse, simpelthen vil blive skåret væk uden nogen individuel prøvelse.

Der vil finde en individuel prøvelse sted, men prøvelsens kriterium må være, om der er skabt særlig forventning hos denne eller hin bygherre ved, at administrationen er gået ind i forhandlinger med den pågældende og har sagt: ja, men du må ændre det og det i dit projekt, du må bære dig ad på den og den måde, før at vi skal kunne godkende det. Hvor sådanne forhandlinger er blevet ført, er der skabt en forventning, ikke nogen juridisk forpligtelse for staten, men en forventning hos den pågældende om, at dette nok vil gå i orden. Men hvor sådanne forhandlinger ikke har været ført, hvor forholdet er det, at der ikke er skabt nogen som helst anden forventning end den, at man troede, statskassen fortsat

stod åben, der vil det ikke være rimeligt at give den pågældende et lån.

Må jeg have lov at tilføje, at det er selvfølgelig altid svært at finde en skæringsdag. Man kan sige, at de mennesker, der har indsendt deres projekt i tillid til, at den gamle gavmildhed eksisterede, bør imødekomes; men hvordan med dem, der lige havde deres projekt færdigt, men ikke havde nået at få det sendt ind? Eller hvordan med dem, der blot havde købt grund og skulle til at udarbejde projektet? Alle har de jo på en eller anden måde sat sig i udgift, bygget på et håb, som altså ikke kan opfyldes. Derfor beder jeg det høje ting forstå, at på et eller andet sted må skæringsdatoen lægges. Vi har lagt den på cirkulærets dato, men vi har ikke bestridt, at der kan blive tale om en individuel behandling i de tilfælde, hvor der igennem en forbindelse mellem de pågældende og administrationen er skabt forventninger, som man måske kan kalde berettigede. Jeg håber ikke, det bliver mennesker i hobetal, der skuffes, som det ærede medlem hr. Chr. J. Hansen sagde. Det er dog ikke tusindvis, det drejer sig om; der er af huse af den størrelse, som der her er tale om at nedskære eller helt skære væk, kun godt og vel 200, men hvad der ligger i kommunerne af ansøgninger, som ikke er nået ind, ved jeg ikke noget om. Selv bedømmer jeg den ekstra byrde, det ville være for staten at tage alle de foreliggende ansøgninger med og også alle dem, der endnu ligger i kommunerne, men endnu ikke er kommet til staten, til et beløb af ca. 20 mill. kr.; måske er det for højt, måske er det kun 15 eller 16 mill. kr., men det ligger der omkring. Det mener jeg, alt taget i betragtning, er en tung udgiftspost at sætte sig i til huse, som tager sigte på at skabe en bolig, der ligger udover det, som det er en samfundsmæssig opgave at bidrage til at den enkelte kan komme ind i.

Chr. J. Hansen: Jeg vil gerne indlede med at takke den højtærede boligminister for de oplysninger, han nu har givet. Om disse oplysninger så landet over vil blive modtaget med særlig glæde og taknemlighed nu op til jul, er et andet spørgsmål. Men jeg synes, det er af værdi, at man i hvert tilfælde har fået linierne klaret nogenlunde. Jeg forstod det sådan og tror, jeg har lov til at forstå det på den måde, at alle de ansøgninger, der ligger om lån til parcelhuse, som ikke overstiger de beløb,